

Thema: Geluk

PREEK

**naar aanleiding van Lukas 15,1-7
op zondag 17 januari 2021**

Liturgie

Mededelingen van de kerkenraad

Votum en groet

LB 84a : 1,2,3,4,5 Wat hou ik van uw huis

<https://www.youtube.com/watch?v=rx7NXe4NW0g>

De Tien Woorden

Psalm 1 – uit Levensliederen

<https://www.youtube.com/watch?v=4M1-guJSznY>

Schriftlezing:

- Prediker 1,1-11

- Lukas 15,1-7

Preek – Geluk

LB 825 : 1,5,8 De wereld is van Hem vervuld

<https://www.youtube.com/watch?v=cVe7z5oZtUw>

Collectemoment

Ontmoeting met een gemeentelid

Dankzegging en voorbede

Opwekking 801 – Het Leven In Mij

<https://www.youtube.com/watch?v=3OFJMeAsb18>

Zegen

Gemeente van de Heer Jezus Christus, broers en zussen,

Het is misschien wat aan de late kant om elkaar vandaag nog een gelukkig nieuwjaar toe te wensen. Laten we dat dan ook maar niet meer doen.

Misschien is het wel goed om er met elkaar over na te denken wat geluk is.

Om die vraag mee te nemen – een nieuwe week in.

Wanneer ben je gelukkig?

Ben je gelukkig als je een goede baan hebt?

Hangt je geluk misschien meer af van gezondheid?

Of zit voor jou geluk meer in de sfeer van erkenning?

Wanneer ben je gelukkig?

En wat denk je daarvoor nodig te hebben?

Er is alle reden om daar zo aan het begin van het jaar over na te denken.

Aan het begin heb je er misschien nog zin in.

Je hebt zo je voornemens.

Je wilt wat meer bewegen en wat gezonder leven.

Je wilt eindelijk eens stoppen met roken – want wie doet dat nu nog?

Je wilt misschien iets meer doen aan je geloof, iets meer met God. Een webinar of een podcast volgen, een goed boek lezen.

Maar al gauw kom je er in zo'n nieuw jaar – en wie zal zeggen dat het dit jaar anders is? – achter dat het helemaal niet zo gaat als je had gedacht.

Of anders niet helemaal..

Misschien is het niet zo bekend, maar morgen is het *Blue Monday*.

Blue Monday – dat schijnt de vervelendste dag van het jaar te zijn.

Je voornemens van een nieuw jaar lijken in rook op te gaan.

Dat gezonder leven, minder drinken, meer bewegen – dat is toch een stuk lastiger dan je gedacht had.

Dan komt er een moment dat het je afkomt: *Blue Monday*. Depri Maandag wordt het ook wel genoemd, maar dat eerste treft beter toon – een toon in mineur.

Maar wat is geluk eigenlijk – voor jou?

En waarin vind jij je diepste geluk?

En ook: hoe komt het dat ons geluk zo vaak verstoord lijkt?

Vandaar die vraag: *wanneer ben je gelukkig?*

Om een antwoord te vinden op die vraag wil ik je vanmorgen een paar aanzetten meegeven – vanuit de Bijbel en vanuit een mooi boekje dat in 100 vragen en antwoorden vorm geeft aan ons christelijk geloof en dat de *Gewone Catechismus* heet.

**

Die *Gewone Catechismus* begint met de vraag: *Waar in vind jij je geluk?*

Dat is een fraai begin: christelijke geloof is een zoektocht naar geluk.

Daar is niets mis mee.

Ik hoop de komende weken iets te zeggen over de kernen van ons geloof.

Dan hopen we als het ware een aantal pleisterplaatsen aan te doen die ook genoemd worden in die *Gewone Catechismus*.

De pleisterplaats van vertrouwen.

De pleisterplaats van verlangen.

De pleisterplaats van volgen.

De pleisterplaats van verwachten.

Maar we beginnen met de pleisterplaats van geluk – als vertrekpunt van onze tocht door het christelijk geloof: *waarin vind jij je geluk?*

Wie wat meer vertrouwd is met de belijdenis van de kerk hoort er iets in terug van het begin van die andere, meer bekende catechismus die we als kerk aan het vergeten zijn, de catechismus van Heidelberg.

Die begint met de vraag wat je enige troost is in leven en in sterven.

Misschien ken je antwoord dat die catechismus geeft op die vraag: mijn enige troost – dat is dat ik in leven en sterven het eigendom ben van Jezus Christus.

Hij zegt: je bent van Mij. Ik heb recht op jou.

Dat is een taal die – hoe geliefd waarschijnlijk ook bij ouderen – niet iedereen meer aanspreekt.

Hij recht op mij? Dat bepaal ik zelf wel.

Hij die mij een kant op kan sturen? Nou, dat zal ik zelf wel weten.

Dat zegt – en dat zal hopelijk duidelijk zijn – méér over de mentaliteit van vandaag dan over wie Christus is voor mij en voor jou.

De *Gewone Catechismus* begint net iets anders.

Die begint niet met Hem die recht heeft op mij, maar over het geluk voor mij. Op de vraag waarin jij je geluk vindt antwoordt hij: *Mijn geluk is dat Jezus Christus mij gevonden heeft.*

Dat is misschien iets meer gedacht vanuit ons – wat op zich niet verkeerd is.

Maar méér nog dan dat het vanuit ons gedacht is laat het je iets zien wat wij wel eens dreigen te vergeten.

Wij vergeten wel eens dat geluk méér is dan dat je gezond bent.
 Méér dan dat je genoeg verdient.
 Méér dan die verre vakantie.
 Wij vergeten wel eens dat het in het christelijk geloof niet allereerst gaat om mij.
 Niet om wat ik ervan vind en voel.
 Niet om wat ik belangrijk vind.
 Ik zeg er maar gelijk bij dat het niet verkeerd is om iets van te vinden, iets te voelen,
 iets te verlangen.
 Maar wat als dat wat jij verlangt niet ontvangt?
 Wat als dat wat jij belangrijk vindt je wordt afgenomen?
 Kun je dan nog gelukkig zijn?

Ja, dat kan!

Dat kan als je bedenkt dat er méér is dan wat je er zelf van vindt.
 Belangrijker dan wat jij vindt van geluk is dat er iemand is die op zoek is naar jou.
 Iemand die er alles voor over heeft om jou te vinden.

Waar in vind jij je geluk?

Dat was de vraag van vandaag, de vraag waarmee de *Gewone Catechismus* inzet.
 Dat is de vraag die we ook boven deze week van *Blue Monday* kunnen zetten.
 Maar dan wel graag gevolgd door dit antwoord:
Belangrijker dan wat ik vind van geluk is dat Jezus mij gevonden heeft.
 Daarin ligt voor jou en voor mij het ware geluk!

**

Zo vertelt Jezus het zelf – in dat meer dan bekende verhaal over een schaap dat kwijt is geraakt.
 Dat schaap – dat ben jij.
 Dat is niet die ander.
 Dat is niet die ongelovige.
 Dat is niet die randkerkelijke.
 Dat is niet die afvallige.
 Dat schaap – dat ben jij.
 En ik.
 Ik – op zoek naar geluk.
 Als ik het voor mezelf voor het zeggen had, dan had ik het geluk niet in Terneuzen gezocht.
 En al helemaal niet in een kerk – zeker niet in een periode van *lockdown*.
 Ik zou het gezocht hebben in een mooie baan.
 Of in het verbeteren van de wereld. Of in mijn sport.
 Maar waar ik het ook gezocht zou hebben – vinden zou ik het daar niet.
 Misschien wel voor een poosje, een jaartje of wat.
 Maar uiteindelijk moet je alles wat zich als geluk aandient loslaten.
 Hoor maar wat Psalm 90 zegt over het leven, over het geluk in het leven.
Het beste daarvan (wanneer was je het gelukkigst?) is – zegt de Psalm dichter – moeite en leed.
 En de psalm voegt eraan toe dat *snel voorbij gaat*.
 Zoals het gebeurde met Job – die man die je kent uit je Bijbel. Hij raakt alles kwijt. Z'n vee buiten en z'n beesten binnen, z'n bezittingen en z'n personeel, z'n kinderen en z'n gezondheid. Alles kwijt. Alles voorbij.
 Daar klinkt iets in door van *Blue Monday*.

Of zoals je het leest in Prediker (ook zo heerlijk passend bij het deprimerende van vanmorgen), als hij zegt: *welk voordeel heeft de mens van alles hij heeft verworven, / al zijn moeizaam gezwoeg onder de zon?* (Pred. 1,3).

Als ik het geluk moet vinden...

Maar ik hoef het niet te vinden.

Ik mag me *laten* vinden.

Kijk maar naar die herder over wie de Grote Herder Jezus Christus het heeft.

Die herder – met z'n 100 schapen.

Die op zoek gaat naar dat ene.

Op zoek naar mij.

Die herder – die niet alleen de 99 achterlaat, maar ook net zo lang zoekt tot hij dat ene schaap *gevonden* heeft.

Ik hoop echt dat je – bij alles wat je vindt en voelt, bij alles wat je ervaart in zo'n verhaal, wat het met je doet – dit ene niet uit het oog verlies.

Dit: belangrijker dan het schaap is Hij die het vindt.

Dat is Jezus.

Jij kan soms het gevoel hebben dat je aan je lot overgelaten bent.

Dat je ronddoolt in je eigen leventje.

Dat er geen ontkomen is aan de cirkelgang van het leven.

Maar belangrijker dan wat jij vindt is dat Jezus jou gevonden heeft.

Dan ben je pas gelukkig!

**

Het verhaal van die herder gaat verder.

Kijk maar wat hij doet – als hij dat ene schaap heeft gevonden.

Dan legt hij het – zo vertelt Jezus – vol vreugde op zijn schouders (Luk. 15,5).

En misschien is dit wel het moment om erbij stil te staan dat Jezus dit niet alleen *over* jou en mij zegt, zoals ik zojuist aangaf.

Ja, dat ook.

Maar er is meer.

Jezus zegt het ook *tegen* jou en mij.

Dat verhaal over het verloren schaap – dat staat niet op zichzelf.

Behalve dat er nog twee verhalen volgen over dingen die verloren zijn (een vrouw die een munt verloren heeft, een vader die z'n zoon verliest) staat er gelijk aan het begin van het verhaal dat er mensen zijn die met een kritische blik kijken naar Jezus.

Die mensen zijn van alle tijden.

Zelf vinden ze zich nogal vroom en gelovig.

Ze zijn overtuigd van hun gelijk en storen zich aan mensen die wat buiten de lijntjes kleuren.

Jezus is zo iemand – van wie ze vinden dat Hij buiten de lijntjes kleurt.

Hij is veel te ruimhartig.

Hij is veel te *close* met mensen die het niet zo nauw nemen met God en gebod. Die mensen heten hier 'de tollenaars en zondaars' (Luk. 15,1) – en dat zijn inderdaad mensen die het inderdaad niet zo nauw nemen met de regels van God.

Met het vertellen van dit verhaal laat Jezus niet alleen zien dat jij dat schaap bent dat de weg kwijt is – en dat ik dat ben.

Hoe Hij als herder de 99 andere schapen laat waar ze zijn om op zoek te gaan.

Hoe Hij dat ene schaap zoekt en als Hij het gevonden heeft het met vreugde op zijn schouders legt.
 Hoe Hij er alles voor over heeft om dat ene schaap terug te krijgen.
 Zelfs zijn leven heeft Hij over voor dat ene beest.
 Nee, het staat allemaal niet in het verhaal van dat schaap.
 Maar hoor er alsjeblieft wèl in dat deze Grote Herder tot het uiterste gaat.
 Zelfs voorbij het uiterste.
 Hij offert zich op voor zijn schapen.
 Hij, de Herder – Hij laat zich als een schaap naar de slachtbank laten leiden.
 Niet zomaar een slachtbank – maar de slachtbank van het kruis.
 Hij is het die jou liefheeft – tot het einde: *Hij heeft de zijnen liefgehad tot het einde*, tot het uiterste staat er tegenwoordig (Joh. 13,1).

Soms lijkt het een zoektocht – om Jezus te ontdekken in je leven.
 Het gevoel kan je bekruipt dat je Hem kwijt bent, dat Hij iemand is verder van je af staat dan wie ook.
 Bedenk dan dat jij Hem niet hoeft te vinden, maar dat Hij op zoek is naar jou.
 Wie je ook bent.
 Hoe je er ook van vervreemd bent.
 Hoe ver het ook van je af staat.

En mocht je denken dat er op weg naar Gods nieuwe wereld wel iets meer van jou verwacht had mogen worden...
 Mocht je het gevoel hebben een zwart schaap te zijn...
 Mocht je denken te horen bij die 'tollenaars en zondaars' die zo nagewezen worden...
 Bedenk dan alsjeblieft dit: de Grote Herder kijkt anders.
 Zorgt anders.
 Is anders.
 Hij wijst niet naar een ander.
 Hij wijst die ander niet af – ook jou niet.
 Hij laat je juist merken dat Hij alles (en bij Hem is alles ook echt *alles*) voor jou over heeft, wat er ook aan je mankeert, wat er ook mis aan je is.
Belangrijker dan wat jij vindt van Jezus is dat Jezus jou gevonden heeft.
Dat Hij zijn leven voor jou over heeft.
 Daarin ligt het echte geluk.

**

De herder – hij gaat op zoek en vindt het schaap.
 De herder – hij pakt het op en legt het op zijn schouders. Alles heeft hij ervoor over.
 En dan brengt hij het waar het moet zijn: *thuis*.
 Let er vooral weer op wat de herder doet.
 Het kan best even zijn dat Jezus je een poosje aan je lot overlaat.
 Lees het nog eens na – als je vanavond nog eens Lukas 15 opzoekt in je Bijbel.
 Als je het verhaal leest van het verloren schaap.
 En het verhaal dat daarop volgt: van de verloren munt.
 En dan ook het verhaal dat daar weer op volgt: van die ene jongen – die z'n eigen weg ging, die verloren zoon.
 Die ging voor eigen geluk.
 Die dacht: ik red het zelf wel.

Ik kan het wel alleen.

Ik hoef het niet zo nodig – die kerk.

Ze zullen mij trouwens ook wel niet meer hoeven – na alles wat ze van me gehoord hebben, na alles wat ze over me gezegd hebben, je weet wel hoe dat gaat...

In het diepst van z'n ellende – erger dan de ellende van *Blue Monday* – vindt hij de weg naar huis.

Vindt hij een vader die hem met open armen welkom heet.

Net als dat schaap.

Gevonden door de herder.

De herder – voor wie het vinden zo belangrijk is.

De herder – die zijn leven geeft voor de schapen.

De herder – die het schaap op de schouders neemt en het thuis brengt.

Thuis – waar het hoort.

**

Waar in vind jij je geluk?

Dat is de vraag waar die *Gewone Catechismus* mee begint.

Lees even mee wat het antwoord is op die vraag.

En lees het dan alsjeblieft op een manier dat je denkt: zou dat ook mijn antwoord zijn?

Of anders: zou het ook mijn antwoord kunnen worden?

Dit antwoord:

Mijn geluk is dat Jezus Christus mij gevonden heeft. Hij offerde zichzelf op om mij thuis te brengen in de liefde van God. Zijn Geest maakt in mij de hoop wakker op Gods nieuwe toekomst, voor mij en heel de wereld.

Dat is een heerlijke opening van die *Gewone Catechismus*.

Het zijn woorden die bepalend zijn – als het gaat om jouw en mijn geluk.

Ik laat het je nog een keer zien – en let er dan op hoe de woorden die vanmorgen centraal stonden oplichten:

*Mijn **geluk** is dat Jezus Christus mij **gevonden** heeft. Hij **offerde** zichzelf op om mij **thuis** te brengen in de liefde van God. Zijn Geest maakt in mij de hoop wakker op Gods nieuwe toekomst, voor mij en heel de wereld.*

Als dat je antwoord is – dan heb je het ware geluk gevonden.

Wat een geluk – om zo vol vreugde de nieuwe week in te gaan.

Blue Monday?

Nee: *Happy Sunday!*

Amen.